

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

CARL XII:S TORG I STOCKHOLM. — EFTER FOTO.

21:STA ÅRG.

DEN 4 JANUARI 1920

N:O 14

Foto. Flodin, Stockholm.

Klitche. Bengt Nilförsvarer.

Ed. Brändström,

Det är svårt att göra sig en i någon mån adekvat föreställning om de förhållanden, som varit rådande i Ryssland, sedan tsarismen i och med revolutionsutbrottet i mars 1917 slapp sitt fasta grepp, och de äldre institutionerna till ordningens upprätthållande gingo ur funktion. I revolutionens begrepp ligger, att den formella ordningen brytes, och detta kan enligt erfarenhetens vittnesbörd sällan bli utan återverkan på samhällstillståndet i andra hänseenden. Även de, som ställa sig på den ståndpunkten, att bolschevismen är bättre än det rykte dess motståndare låtit sig angeläget vara att utsprida om densamma, skola medgiva, att faran för liv och egendom i vårt östra grannland under de båda senaste åren varit av utomordentlig beskaffenhet. I samband med denna faras växt ha de uppgifter, som ålegat de utländska beskickningarna till skydd för landsmän och deras intressen vuxit, både i omfattning och svårigheter. Ingen meningskiljaktighet synes råda därom, att den svenska beskickningen i Petrograd på ett erkännansvärt sätt fyllt dessa uppgifter, i trots av att dess arbetsbörda ytterligare ökats genom det uppdrag, som givits den att även tillhandagå i Ryssland vistande tyskar, framför allt tyska krigsfångar, med hjälp och bistånd, sedan de diplomatiska förbindelserna med Berlin vid krigsutbrottet blivit avbrutna. Det väckte därför minst sagt blandade känslor då beskickningens högt aktade chef tillika med legationsskreteraren av justiekanslärämbetet i sammanhang med det s. k. rubelmålet ställdes under åtal med yrkande om ansvar å dem för fel i tjänsten med anledning av det sätt, varpå de mottagit och förvarat värdepensioner å legationen. Allmän var därför också tillfredsställd, när Svea hovrätt den 15 dennes ogillade åtalet och avkunnade en frikännande dom. Vid närmare eftertanke skall man t. o. m. finna, att det dock var lyckligast, att åtalet kom till stånd: genom den utredning som därigenom åvägabragtes blev det på ett mer avgörande sätt än annars varit möjligt fastslaget, att, som hovrätten uttrycker sig, "även om på sätt justiekanslern anmärkt det beträffande depositionerna iakttagna förfaringsättet i vissa avseenden stått i strid med författningsenligt gällande bestämmelser, beröda förfaringsätt, vilket uppenbarligen föranletts av beskickningens strävan att på bästa möjliga sätt tillvarata svenska statens och svenska medborgares berättigade intressen, måste anses ha varit betingat av de vid ifrågasvarande tid i Petrograd rådande förhållandena samt mängden och arten av depositionerna". Med upprätt hållning och högburen panna kan envoyén Brändström nu vid uppnådd pensionsålder draga sig tillbaka från sin ämbetsmannabana, på vilken han fyllt de mest skiftande värv till gagn för riket och till heder för sig själv.

Per Henrik Edvard Brändström tillhör en släkt, som har sin rot bland uppländska bönder i slutet på 1600-talet och som ursprungligen bar familjenamnet Mogren. Pehr Mogren, som upptog sin styfaders namn Brändström, blev under 1700-talets lopp ansedd skeppsredare och köpman i Gävle med kommerseråds titel; av hans söner blev en generallöjtnant och upphöjd i friherrligt stånd, medan en annan fortsatte på köpmannabanan, slog sig ned som grosshandlare i Göteborg och blev fader till det svenska telegrafverkets förste store organisator, generaldirektör Pehr Brändström. I dennes äktenskap med Johanna Henrietta Bratt av den bekanta göteborgssläkten med detta namn föddes Edvard Brändström i Stockholm den 15 augusti 1850. Efter att ha genomgått krigsskolan på Karlberg blef han år 1871 underlöjtnant vid Närkes regemente. Han avancerade till löjtnant därstädes 1878 och blev två år senare inkallad i general-

staben. År 1883 utnämndes han till ordonnansofficer och följande år till adjutant hos dåvarande kronprinsen, vår nuvarande konung. Samtidigt tjänstgjorde Brändström som adjutant hos chefen för generalstaben.

Följande år den 15 april 1885 beordrades han till den ryska huvudstaden att tjänstgöra som militärattaché vid därvarande beskickning och inträdde därmed för första gången på den diplomatiska banan. Denna första Petrogradvistelse forlor till den 16 okt. 1891. Därunder förvärvade han sig en intim känedom icke blott om ryska språket, utan även om rådande samhällsförhållanden, vilken kom honom väl till godo, när han en gång återvände som beskickningschef.

Under tiden hade han beforderats till kapten vid Närkes regemente och utnämndes vid sin hemkomst till major vid generalstaben. Efter vartannat tjänstgjorde han nu som stabschef vid femte arméfördelningen åren 1891—92 och vid fjärde arméfördelningen 1892—96. Sistnämnda år utnämndes han till överstelöjtnant vid och två år senare till överste och chef för 1:sta lifgrenadierregementet. Som sådan inlade han stora förtjänster bl. a. genom att energiskt verka för införandet av enklare levnadsvanor inom officerskåren och genom den efter den tidens förhållanden ovanliga omvårdnad han ägnade åt manskapets trevnad på lägerplatsen. Likaså lade han i dagen ett levande intresse för sjukvården i fält och vart en av ledamöterna i överstyrelsen för änkedrottning Sofias förening för detta ändamål. År 1905 förordnades han till chef för dåvarande kronprinsens stab. Ett uttryck för sin personliga uppskattning av Brändströms egenskaper gav konung Gustaf genom att efter sitt trontillträde utnämna honom till överadjutant.

Under sin överstetid bosatt i Linköping togs Brändström i stor utsträckning i anspråk för kommunala värv. Han var ledamot av landstinget, av gasverks- och brandstyrelserna samt av styrelsen för tekniska aftonskolan samt utsågs 1904 till vice ordförande och 1905 till ordförande i stadsfullmäktige.

Från Linköping kallades Brändström emellertid år 1906 efter unionsupplösningen för andra gången till beskickningen i Ryssland, nu som legationens chef. Samtidigt härmed erhöi han generalmajors titel och rang. Brändströms diplomatiska verksamhet undandragit sig givetvis ännu offentligt bedömande — det må emellertid erinras, att under hans envoyetid det s. k. Östersjöavtalet mellan Sverige, Tyskland och Ryssland om bibehållande av det territorietella status quo i och kring Östersjön kom till stånd 1908, att det föll på hans lott att förmedla den första giftermålsförbindelsen mellan svenska och ryska furstehusen samt att det lyckades upprätthålla det bästa neutrala förhållande mellan Sverige och dess östra granne under det nyss avslutade stora kriget. Något, som är allmänt känt och vittnat, är det utmärkte sätt, varpå han verkade för svenskarnes sammanhållning i Ryssland och i alla avseenden sökte sörja för deras intressen. I Röda korsets kärleksverksamhet under kriget tog han den livligaste del, därvid varmt understödd av sin dotter, fröken *Elsa Brändström*, som trofast stod vid sin faders sida, sedan han år 1913 haft sorgen förlora sin högt älskade maka Anna Wilhelmina Eschelsson. Icke blott alla i Petrograd under kriget vistande svenskar, utan även alla de tyska undersåtar, som därunder voro anförtrödda åt den svenska beskickningens vård, skola sent glömma den hjälpsamhet och det oppfrande tillmötesgående, som kom dem till del från det svenska ministerhotellet. För det sätt, varpå Brändström representerat vårt land under de brydsammaste yttre förhållanden, är hela vårt folk honom djup tacksamhet skyldig.

KLOCKAN närmade sig fyra, när landssekreteraren öppnade tamburdörren, snög och olustig efter promenaden genom slaskiga gator. Han föredrog alltid att promenera den tjuvominuter långa vägen mellan kansliet och sitt hem. Därute var det redan nedmörkt, och ljuset som strömmade emot honom från den upplysta våningen verkade värmande och behagligt.

Han tog av sig ytterkläderna framför den stora golvspeglin, hängde upp rocken på sin hängare, sköt galoscherna in i hyllan och strök med handen över håret, lutad tätt mot spegelglaset. Ett par mörkgrå, melanholiska ögon i ett ljus, något fruset ansikte under ett mörkt överhjässan redan obetydligt glesnat hår mötte honom. Han gnuggade händerna för att få blodet i omlopp. Gudskelov att han var hemma! Det hade varit en ovanligt ansträngande, förtretlig och lång ämbetsdag.

Han skyndade genast in genom salen till salongen, med ett leende på läpparna och beredd att omsluta henne, som väntade därinne. Han hörde henne redan frågande ropa sitt namn och ilade bejakande vidare. Men på mattan tvärstannade han, förvånad, spörjande, fylld av en ögonblicklig instinktiv nedslagenhet.

Hon stod klädd i stor toalett, mitt under ljuskronan, fästade ett armband på sin till hälften blottade, runda och snövita arm.

— Vi ha helt plötsligt blivit bortbjudna i aften — ropade hon strålände emot honom. På Louis Marsal hos professor Lindens. Doktor Marsal har lovat spela några nummer privat. Lindens ha sin vanliga tur med konstnärsevenemang.

Han mörknade inför hennes iver och synbara glädje och svarade:

— Ja, jag för min del beklagar, jag går inte dit.

Utan att se på honom och alltjämt sysslande med läset på armbandet inföll hon:

— Bah!

Han tillfogade förargad, bragt ur stämningen:

— Absolut inte!

Nu såg hon upp.

— Varför inte?

— Därför att jag är trött i eftermiddag och hade glatt mig åt att få vara hemma. Han hade på läpparna att tillfoga: "ensam med dig", men häjdade sig inför denna i stor toalett klädda kvinna, som brann av iver och nyfikenhet att på nära håll få se en stor konstnär, som hon redan på estraden avgudat.

Hon inföll sorglöst:

— Bjudningen är ej förrän klockan sju, och till dess hinner du vila ut.

Han svarade desillusionerad:

— Saken har ej det minsta intresse för mig. Jag sitter hemma i stället och läser en stund och lägger mig sedan tidigt.

Hon hade nu knäppt sitt armband. Med ett övertalande leende gick hon emot honom, strök hans hår och kysste honom på munnen. Och seende in i hans ögon sade hon bedjande:

— Har det ej intresse för dig att gå dit, när jag är med?

Han förde undan hennes händer, som vilat på hans axlar, med en sårande kinkighet och skakade buttert huvudet.

— Nej — inte där. Och denna kväll vill jag vara hemma.

Nu mulnade även hon.

— Som du vill då — sade hon, och hennes röst flämtade något som alltid då hon blev upprörd. — För mig har det emellertid ett stort intresse att någon gång träffa människor, som stå över mängden.

Han såg i denna replik ett underskattande av sin

egen personlighet och kände sitt bröst fyllas av en dov, smärtsam oro. Han älskade sin hustru över allt annat på jorden. Begåvad med ett klart förstånd, som aldrig lät sig upphetsas eller förvillas och ett utpräglat skönhetssinne, som erfor sin högsta tjustning och tillfredsställelse i naturen, saknade hans liv varje spår till alla dessa olika och ofta uppkonstruerade intressen, som uppfylla och jätta en modern människa. Han älskade de sköna konsterna med en naiv och omedelbar kärlek, som utan alla spetsfunderigheter utvalde det däri, som direkt tilltalade honom. Hans tycken voro utpräglade och förrådade en personlig och förfina smak, kanske till och med på djupet ett högt och ädelt ideal, som han i hemlighet dyrkade. Men han gjorde så föga väsen av sina åsikter och kunskaper, att han egentligen aldrig räknades med som en levande röst i det koteri av förstasig-påare, vari han umgicks. Yttrade han sig någon gång åhördes han dock med den artiga välvilja man ägnar anföranden av en man i god social ställning. Han föredrog dock oftast tytnaden, när han i grund och botten fann detta spel med ord, som ingenting betyder eller ändrar av livets innehåll och gång fullkomligt ändamålslost. Av denna orsak vantrivdes han i sällskaplivet och höll sig helst därifrån. I och med sitt äktenskap hade han drömt sig så gott som fullständig isolering — detta ömma, intima uppgående i varandra på tu man hand, som för honom framstod såsom livets högsta lycka.

De första månaderna av deras äktenskap omslöts även av en djup, lugn ro, som för honom, den förut till främmande personer hänvisade ömtålige enslingen ägde ett oändligt behag. Han kom och gick i sitt hem, väntad, saknad, älskad, omvårdad. Båda bevakade avundsjukt de timmar de fingo rå om varandra, och sommardagarna seglade fram lik soliga drömskepp mot framtidens evigt flyende kuster. Men när hösten kom med inflyttning till staden sögos de omärkligt in i virveln. Det hade nu fortgått med ett rastlöst sällskapsliv i ett par månader, och för varje gång under de senaste veckorna hade han sagt sig själv: denna gång men inte vidare! Även hon var stundom utledd på detta jäktande liv, men njöt samtidigt av den omväxling det beredde. Dessutom fruktade hon för den enformighet som skulle bli följd, om hon blint och motståndslöst lät sig ledas av mennens utpräglade böjelse för isolering. Man levde ju i ett samhälle bland människor med likartade intressen, med samma ensamhetskänsla, samma behov av andra som en själv — och livet var så kort. Efter några decennier voro de allesammans icke mer — och vilka förluster kunde ej ligga däri att många av dem aldrig träffat varandra.

Louis Marsal var en av dem hon mycket gärna ville lära känna. Hans konsert, som hon bevisat i mennens sällskap, hade fullständigt bedärat henne. Hon hade råkat i extas, klappat händer som alla de andra, gripits av denna sällsamma berusning som för några korta sekunder oemotståndligt framkallar vildens omedelbarhet hos kulturmänniskan. Också hennes man var gripen, jublet var allmänt.

Men det hade förekommit något under denna konsert, varom hon ej talat med någon och som oavbrutet sysselsatt hennes fantasi. Hon hade på grund av biljettribrist kommit att sitta på en av de allra främsta bänkarna, nästan generande nära, och hon misstog sig icke: — bland de hundratals människorna i salongen hade Louis Marsal särskilt observerat henne. Efter sista numret hade han bugat för hennes applåd, och då han som extranummer tog upp en egen komposition vek under hela tiden hans blick ingen gång från hennes ansikte.

Forts. å sid. 214.

Kliché: Ernst Silfversparre.

Bild t. v. : FRÖKEN ELSA BRÄNDRÖM. Har under sin mångåriga vistelse i Ryssland utfört ett enastående storslaget och själloppofrade, framgångsrikt arbete i sjukvårdens tjänst, ett arbete som vunnit allmänt och offentligt erkännande såväl i Ryssland som från svenska Röda Korset. Iförd rysk sjuksköterskedräkt.

Text i sammanhang med biografien å sidan 210.

Bild t. h. : Mr R. HERRERA Y GUIRAL, Republiken Kubas förste chargé d'affaires i Sverige. Text å sid 222.

Efter porträtt.

Kliché: Ernst Silfversparre.

Svenska akademien firade den 20 december under traditionella former sin årshögtid i stora Börsalen. På den kungliga läktaren syntes konungen, kronprinsen, prinsarne Vilhelm, Carl och Eugén samt prinsessan Ingeborg.

Akademiens sekreterare doktor E. A. Karlfeldt, öppnade sammankomsten med ett tal, utmynnande i en ståtlig dikt, i vilken skalden tolkade folkens längtan efter fred och skönhet.

Den högtidliga upptagningen av akademiens nyvalda ledamöter, fil. d:r Anders Österling och professor Adolf Noreen ägde därefter rum. Den förstnämnde, som infördes av professor Hedin, höll traditionsenligt, ett minnestal över sin företrädare, skalden Karl Alfred Melin, varefter professor Noreen

talade över professor Retzius. Sedan professor Noreen liksom förut d:r Österling mottagit akademiens välkomsthälsning, tillkännagavs, att ingen av de till årets pristävlan insända skrifterna kunnat belönas med akademiens pris. Det kungliga priset hade tilldelats prof.

S. J. Boëthius som ett erkännande av det vetenskapliga och litterära arbete han nedlagt inom de historiska statsvetenskapliga områdena. Slutligen meddelades att årets minnespänning var präglad över Johannes Messenius.

Foto, Ellqvist, Stockholm.

Kliché: Ernst Silfversparre.

SVENSKA AKADEMIENS HÖGTIDSDAG DEN 20 DECEMBER, däroid de nyvalda ledamöterna fil. d:r Anders Österling och professor Adolf Noreen togo inträde. Vår bild togs då den sistnämnde höll sitt inträdetal över föregångaren; vid bordet, med pappersrullen framför sig, sitter d:r Österling; längst t. h. d:r Selma Lagerlöf.

Doktor Gustaf Bolinder avreser i januari, även denna gång åtföljd av sin hustru, på en ny forskningsfärd till Colombia och Venezuela. Avsikten är dels att komplettera föregående forskningar och besöka stammar, som endast flyktigt berördes sist, dels också att söka framtränga till okända, av indianer bebodda områden. Flera av de indianstammar det här blir fråga om, äro mycket nära sin undergång, åtminstone kulturellt sett, och med denna expedition hoppas man kunna rädda vad som räddas kan för vetenskapen. Det område som skall beresas, norra

gränstrakterna mellan Colombia och Venezuela, är ur många synpunkter intressant. Här finnas många problem att lösa särskilt rörande inflytandet av de anderska kulturfolkens kultur som i norr tycks ha mötts av inflytelser från Centralamerika. Indianer av flera olika språkgrupper leva här. Expeditionen skall till dels fram genom områden, som korsades av de första spanska upptäckarna på 1500-talet, men ännu i dag icke äro fullt kända.

För en naturvetenskaplig expedition skulle dessa trakter vara av största intresse, men d:r Bolinders expedition blir övervägande etnografisk-arknologisk.

*

Som ett idrottsrekord av anmärkningsvärt slag måste det tvivelsutan betraktas, att en dam på 63 år förmår vinna det svårerövrade kvinnliga idrottsmärket. Det är *överstinnan Alma Stolpe* i Umeå, som utfört denna vackra och i sitt slag enastående idrottsbragd. Överstinnan S., som tillhör Umeåkretsen av idrottsföreningen Kamraterna, började proven med en lätt absolverad vacker simning på 150 meter samt utförde därefter det mycket krävande marschprovet på en vägsträcka av två och en halv mil, vilken tillryggalades på god tid eller 4 t. 46 min.

Efter porträtt.

FIL. D:R GUSTAF BOLINDER.

Foto. Flodin, Stockholm.

FRU ESTER BOLINDER.

Avresa 1 januari på en vetenskaplig forskningsfärd till Colombia och Venezuela.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Silfversparre.

MOR OCH DOTTER ERÖVRA SAMTIDIGT IDROTSMÄRKET. Överstinnan Alma Stolpe och fru Arngerd Markstedt, född Stolpe.

12 sek. Även gymnastikprovet, vilket genom sin antring på lina, balansgång m. m. måste betraktas som synnerligen besvärligt, bestod överstinnan S. framgångsrikt och hemförde sålunda som segerpris det eftertrådda idrottsmärket. En dotter till henne, fru Arngerd Markstedt, erövrade samtidigt idrottsmärket i guld, först i ordningen bland de kvinnliga medlemmarna av Östersunds idrottsföreningar.

*

Till Sveriges första sjukvårdsinspektris har i konselj den 19 dec. förordnats fröken Kerstin Norden-

dahl, vilken förut uppehållit tjänsten som operationssköterska vid Sabbatsbergs sjukhus' gynekologiska klinik. Det nya förordnandet gäller tillsvidare från och med den 1 jan. till den 30 juni 1920.

Önskemål ha vid upprepade tillfällen framkommit om inrättande av en inspektion av det svenska sjuksköterskeväsendet och det är utom

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Silfversparre.

FRÖKEN KERSTIN NORDENDAH, Sveriges första sjuksköterskeinspektris.

allt tvivel att en dylik institution kommer att medföra stora fördelar. Genom sin hittillsvarande mångåriga och förtjänstfulla verksamhet som sjuksköterska anses också fröken Nordendahl speciellt lämplig för den ansvarsfulla posten.

Fort. fr. sid. 211.

Hon hade betraktat honom stort, ogenerat och nyfiket som man betraktar ett estradens underverk., för att slutligen magnetiskt fånglad av hans bruna, varma fjärrseende blick fortsätta den stumma tète à tète ända till numrets slut. Svindlande hade hon gått därifrån, liksom bemängd med en främmande själs kraft, märkt av ett hemlighetsfullt minne.

Och nu skulle hon återse honom! I denna längtan efter en själ över mängden som kunde giva uttryck åt det bästa och djupaste i människosinnet, blandade sig ingen tanke på något otillåtet. Hon svärmade, hon hade ett behov av att svärma, och för närvarande var Louis Marsal föremål för detta svärmeri. När därför inviten till professorn kom, mottog hon den utan betänkanke. Hon var så säker på att mannen skulle dela intresset för konstnären, vilkens konsert han högeligen beundrat, att hon ej ens brydde sig om att per telefon förbereda saken. Hans vägran att följa med satte henne i missstämning. Hon hade aldrig sett honom sådan, och ansåg honom ej ha skäl för sitt avslag. — Var det svartsjuka? — frågade hon sig, i minnet genomgående de tidigare tillfällen, då han frapperat henne med en överkänslighet i instinkten, som var sällsynt hos män och tycktes henne som en gåtfull och intressant sida i hans annars för realiteter lagda natur.

Kort efter middagen gjorde hon sig i ordning att gå. När han såg henne upprörd och nedslagen sökte han blicka henne med erbjudandet att följa henne till professors. Hon stod i aftonkappa och pampuscher och såg honom ikläda sig ytterrocken och draga på galoscherna som till promenad. Förargad över hans obetänksamhet grep hon telefonluren och sade:

— Jag tar naturligtvis bil. Det är ju snöglopp ute.

Han betraktade henne länge och forskande och hängde tillbaka hatten:

— Då är det kanske överflödigt att jag följer med?

— Fullkomligt!

De nickade farväl åt varandra, utan avskedsskyss och med storm i hjärtat. Det var första gången deras naturer vände spetsarna mot varandra, och det gjorde ont. Hon tyckte att deras kärlek var slut och att natten utbreddes sig framför henne. Medan hon gungade fram i bilen genomkorsades även hennes hjärna av tusen bittra tankar och förslag. Hon tänkte på att resa långt bort och aldrig återvända, att skriva och taga farväl. Hon övervägde i tankarna allt vad detta brev skulle innehålla, men då hon fann att varje förklaring skulle leda för långt, funderade hon på om hon ej hellre borde begränsa sig till ett par tre ord, som kunde säga intet och allt.

Hon levde sig så in i dessa sorgliga föreställningar att gråten satt henne i halsen, då hon ringde på hos professorn. Vid anblicken av det nyktra ljuset i tamburen, främmande människor och ljudet av prat och sorl anlade hon ögonblickligen den mask av sorglöshet, varmed uppföstrade människor förstå att bespara andra obehag.

Med hemlig ruelle märkte hon snart att ingen saknade hennes man. Louis Marsal upptog här fullständigt det allmänna intresset. Han mottog uppmärksamheten med den utsägliga nyans en huvudstadscelebritet inlägger i sitt sätt gentemot en provinsialhyllning. Elegant, med ett kontinentalt och personligt snitt över sin oklanderliga sällskapsdräkt behärskade han helt och fullt den av fästklädda gestalter fyllda salongens intresse.

Upprörd i sitt innersta som hon var hade hon med ens förlorat hägen för alltsammans. En blond kvinna med ett vackert rödaktigt hår över ett fullt men fånglande ansikte, vilken inträtt samtidigt, vände sig efter en snabb orientering emot henne och viskade:

— Ser ni honom, han är bedärande.

Riktande sin blick bort mot Louis Marsal, som avsluten av sällskapet lik den höga klippan av oceanen stod mitt i salongen, leende, överlägsen, finnande en ny replik för varje nytt uttryck av beundran inför hans konst, svarade hon förstrött: — Javisst — han är bedärande.

Men inom henne steg med allt större styrka en annan syn som ur djupet av hennes inre betraktade henne lik en svidande anklagelse. Det var bilden av mannen i det ögonblick han under en lång forskande blick lagt hatten tillbaka på tamburhyllan. Först nu kände hon att i denna blick legat undran och förebräelse, ett sorgset outtalat: Redan? En beklämning suck framprässades ur hennes bröst. Hennes stämning slog sakta om, och alla de bittra tankar och förslag som genomkorsat henne i bilen, voro redan tusen mil borta.

Värdinnan kom nu fram, klädd i djupa orientalska färger av en mild, oförläpelig metallglans och charmant i sitt kolsvarta högt uppkammade hår och sin fina egyptiska profil. Hennes blick, mörk som jet, lågade av hänförelse och sträckande ut båda sina händer mot de bägge damerna förde hon dem fram till brännpunkten, in i den sjudande ringen av lidelser och extas.

— Doktor Marsal — fru landssekreterare von Wundt — fru doktor Hirscher.

Ett ögonblick saktade bruset. Hon såg en svag blixtnärhet i djupet av det varma, bruna ögat som om han sökt erinra något dunkelt, vikande minne och kände därpå den snabba, konventionella tryckningen av en fast, smidig hand,

En våg av hetta sköljde över hennes ansikte. Han hade icke känt igen henne. Detta minne, som strålat i hennes fantasi var för honom redan endast en skugga. En av de tusen skuggor som jämnats ut med mörkret i de släckta salonger, där hans stråke frambesvurit så många syner, bekännelser, kommit så många hjärtan att klappa, så många dåraktiga drömmar att vävas.

Vad hade hon betytt för honom? — Applåden — en ny triumf — en triumf som smickrat honom för stunden, därför att hon var vacker och ung. En annan toalet, en annan stämning och han såg ingenting mer. Och om hon varit fattig och ful, med samma själ, med samma dyrkan inför det sköna skulle han ej alls ha märkt henne.

En djup beklämning fyllde hennes bröst. Hon drog sig så snart hon kunde tillbaka, hälsande, bytande några ord med de idel bekanta hon såg omkring sig, leende och sorglös på ytan men inom sig vacklande av den susande tomheten efter ett slag.

En herre hejdade henne. Sedan de utbytt en hälsning frågade han:

— Var ha vi landssekreteraren i afton? Jag ser ingenstädes till honom.

Det var en god vän till hennes man, och det gjorde henne gott att få tala med denne om honom. Hon ursäktade hans frånvaro med hopade göromål, som tyvärr gjort aftonen olämplig för honom.

Han lyssnade, men hon observerade något nervöst i hans ansikte och blicken flackade ofta bort mot den dominerande gruppen i salongen. När hon mekaniskt följde den, upptäckte hon hans fru, en norsk skönhet, känd för sin spiritualitet, som just nu stod inbegripen i ett livligt samtal med doktor Marsal, varav båda föreföllo mycket fånglade.

— Det här utartar ju till en verklig Marsaledemi.

Han skrattade till åt sitt infall, kort nervöst och utan hjärttoner. I hans lidelsefulla ansikte med den låga pannan, de tjocka läpparna och de intelligenta ögonen läste hon ett uttryck, hon ej kunde namnge. Han stod något framåtlutad med det karaktäristiska huvudet, vars klara tankar väckt uppmärksamhet i så många

Fort. å sid. 220

DET HEMSÖKTA RIGA.

RIGA EFTER KOSACKÖVERSTEN, FURST AVALOFF-BERMONDTS ANGREPP.

1. RÅDHUSPLATSEN. 1 bakgrunden Petrikyrkan, vars torn betänkligt lutar efter 22 träffar.
2. HUS VID DÜNAMARKT.
3. EN TRUPP LETTISKA SOLDATER.

eller svårt rampone-
rade. Fördelsen gick
särskilt ut över den
gamla stadsdelen Dün-
amarkt utmed Dün-
na-floden, men även
till de moderna stads-
delarne såsom Elisa-
bet- och Nikolaiga-
torna hittade projek-
tilerna vägen anstäl-
lande svåra skador å
därvarande byggnad-
er.

Att fienden hade sin
uppmärksamhet fäst
just på denna plats
berodde tvevelsutan
på att staben och ett
flertal andra krigsin-
Forts. å sid. 222.

Våra här återgivna
intressanta bilder från
Riga härröra från den
tid i höstas, då staden
med början den 9 okt.
utsattes för ett våld-
sam angrepp av den
under kosacköversten
Avaloff-Bermondt stå-
ende ryska armén, till
vilken, som bekant,
även betydande tyska
truppstyrkor anslutit
sig. Vår meddelare på
platsen skriver i an-
slutning till bilderna:
På grund av den häf-
tiga beskjutningen ble-
vo en mängd byggnad-
er i staden förstörda

Efter fotografier.

Kllödt: Kem, A.-B. Bengt Sjöberg, Sömn-Gbg.

4. DÜNAMARKT MED JÄRNVÄGSBRON. De uppkastade jordvallarne utgöra brödstövrn för skyttegravar.

EX-KEJSAR KARL I LANDSFLYKT.

DEN FÖRSTA FOTOGRAFIEN

EX-KEJSAR KARL
OCH EX-KEJSARIN-
NAN ZITA JÄMTE
DERAS BARN Å
CHATEAU PRANG-
UINA NÄRA GENÈVE,
den första fotografien
av den landsflyktiga
furstefamiljen i
Schweiz.

Irlands vicekonung
viscount French var den
19 dec. i Dublin föremål
för ett omsorgsfullt för-
berett och i stor stil
iscensatt attentat, utan
att han dock därvid er-
höll några blesyrer.
Vicekonungen, som va-
rit ute på en resa åkte
vid tillfället i en pansrad
bil från järnvägsstatio-
nen till residenset och
passerade just Phœnix-
parken i förstaden Ash-
town, då ett tiotal män,
som hållit sig dolda bak-
om parkmurarne, öpp-
nade en våldsamt eid
med revolverar, hand-
granater och även bom-
ber mot vicekonungens
och mitfäreskortens bil-
lar. Ett arbetsåkdon
hade vräcks omkull
för att stänga vägen,
men vicekonungens bil
lyckades dock i full fart

Forts. å sid. 222.

VICE KONUNGEN AV IRLAND, FÄLTMARSKALKEN LORD FRENCH,
mot vilken nyligen fö-övats ett attentat i Dublin. Efter fotograf.
Vidst. bild: DROTTNING VICTORIA AV SPANIEN MED PRINS JAIME,
konungaparets andre son, f. 1908. Foton tagen vid avresan från London.

GALLERIA DEGLI UFFIZI I FLORENS. I.

Nedanst. bild: PITTIPALATSET FRÅN BOBOLI-TRÄDGÅRDARNE MED UFFIZIPALATSET I BAKGRUNDEN.

BOBOLI-TRÄDGÅRDARNE VID PITTIPALATSET I FLORENS.

Få städer ha så mycken utsökt konst från medeltiden och renässansens att bjuda på som Florens, blomsterstaden, vars vackra läge och sydlandska vegetation, vilken i de berömda *Boboli-trädgårdarne* nått sin kulmen, även har bidragit att göra den till en omtyckt uppehållsplats för turister.

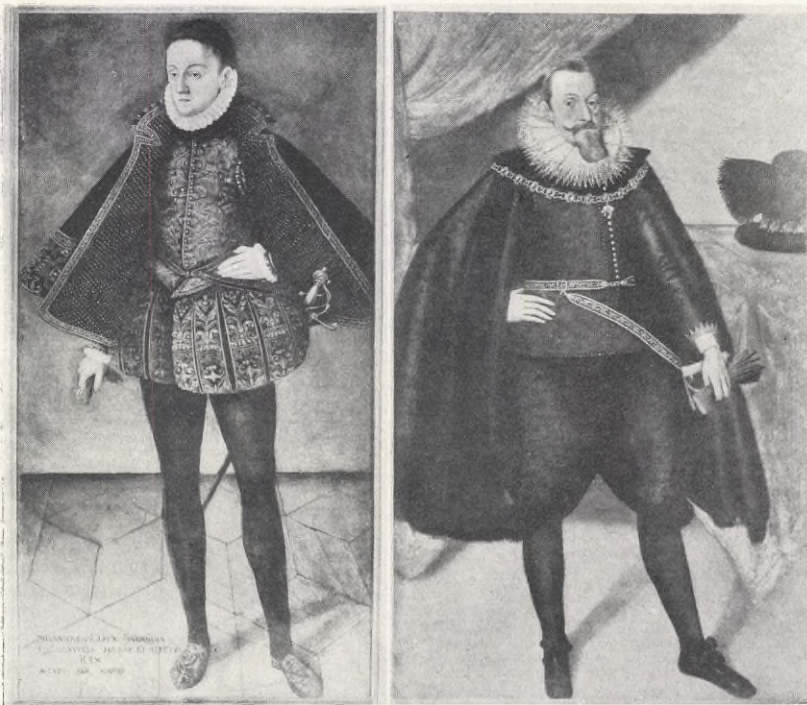
Bland de många offentliga samlingsarna höra *Uffizi och Pitti gallerierna* till Europas största o. mest betydande, särskilt i fråga om äldre måleri. Museerna äro förbundna genom en lång, täckt tavelbeprydd gång, som på Ponte Vecchio leder

Efter fotos.

UFFIZI-GALLERIET.

Küche: Kem. A.-B. Bengt Silfvergarre, Sthlm.-Gbg.

största heder, som kan vederfaras någon konstnär, att av Uffiziegalleriets direktion bliva kallad för att måla sitt självporträtt, som sedan upphänges tillsammans med målarkonstens fustar Rembrandt, Tizian m. fl. Över 400 målareporträtt finnas, av vilka många äro magasinerade. Museet är för närvarande under reorganisation.

Sigismund (f. 1566, konung i Sverige 1592—1599, † 1632 ss. konung i Polen) vid 19 års ålder, porträtt i olja antagligen av Johan Baptista van Uther, omkring 1585. Sigismund är framställd i helfigur, klädd i pipkrage, svart kappa samt röd guldbroderad snibbrock, byxor uppskurna med brayette, pluderhåsar; grön bakgrund.

Överst t v: SIGISMUND VID 19 ÅRS ÅLDER SOM HÄRTIG AV FINLAND, porträtt av Joh Baptista van Uther omkr. 1585. T. h.: SIGISMUND, konung i Sverige. Nedre bilden: INTERIÖRER FRÅN UFFIZIGALLERIET: Salar med konstnärers självpporträtt — Efter fotografier.

över Arnofloden. En hastig promenad genom museet tager omkring 10 minuter.

Uffizi-galleriet, uppfört 1560—1574 av arkitekten G. Vasari, gör verkligen på grund såväl av längd som byggnadssätt skäl för det ofta missbrukade ordet galleri. Palatset är dekorerat med 24 marmorstatyer av märkliga toskaner.

Samlingarne leda sitt ursprung från Mediceerna och omfatta arbeten af världens förnämsta konstnärer Rafael, Michel Angelo, Corregio, Tizian, Leonardo da Vinci o. s. v. De svenska porträtten uppgå till ett 20-tal och ntgöras av såväl äldre bilder framställande kungliga och framstående personer, som moderna konstnärer.

Salarne med självporträtten.

Florens har sedan gammalt varit en samlingsplats för de sköna konsternas utöfvere och det anses vara den

Bilden bär inskriptionen: *Sigismundus Dux Finlandiae Regni Sueciae Haeres et Electus Rex. Aetatis Suae XVIII.*

Om Johan III:s hovmålare, holländaren J B. van Uther, en av Vasatidens främste konstnärer, känner man, att han under tiden 1562—1597 var verksam i Stockholm, Vadstena och Kalmar, där takmålningar och porträtt utfördes. Bland hans arbeten märkas, taket i Gyllene salen i Kalmar slott och prinsessan Annas porträtt 1578 o. s. v.

Sigismund, porträtt i olja, helfigur, konstnär okänd. Konungen är iförd dräkt från 1600-talets början; raskuren rock, vida kortbyxor med tofsar, lång kappa. Om halsen spetskrage och Gyllene skinnets orden. På bordet hatt, besatt med juveler och aigrette. Porträttet framställer konungen i sin kraftigaste manna-ålder och är försedd med inskriptionen: *Sigismundus III Dei Gr. Poloviae Sueciae Gotiae Vandalae Rex.*

Sigismund var själv en lycklig amatörmålare, på vilket finnes prov i Augsburgs museum. Att de båda bilderna kommit till Italien kan möjligen förklaras genom att konungens mor Katarina Jagellonica var dotter till Sigismund I av Polen och hertiginnan Bona Sforza av Milano.

Alexander Roslin (* 1718 † 1793) självporträtt 1790. Konstnären, som framställer sig sysselsatt med att måla Gustav III:s bild, är iförd en högst elegant sidendräkt broderad med blommor, spets-halsduk, vit puderperuk samt om halsen vasaordens riddaretecken med briljanter, som vid instiftandet 1772—1860 hade en oval form ("vasatrisan"). Om porträttet kan man också säga att det är briljant. Bilden är försedd med följande signering på italienska: "*Alessandro Roslin Suezela. n: 1718 Canal del Real Ordine*

Efter fotografi

ALEXANDER ROSLIN.
Självporträtt 1790.

Kliché: Bengt Sjöbergsmå.

di Vasa. Pittore del Re di Francia Sbozzallo il Ritratto del Suo Sottorano il Re di Svezia. Fato in Parigi 1790.

Roslin vistades 1747—1752 i Italien för att studera de stora mästarnes verk. Han fick redan under denna resa hedern att för Uffizigalleriet i Florens måla sitt självporträtt, vilket mästaren sedermera utbytte mot det här avbildade, som visar honom vid äldre år. Roslin var även ledamot av Konstakademien i Florens. Självporträtt av denne berömda svenske dräktmålare förvaras i Konstakademien i Stockholm samt Louvremuséet i Paris.

Greve Georg von Rosen, självporträtt signerat: "*G. von Rosen 1877*" samt försett med en devis på grekiska i översättning: "Känn dig själv". Ett annat självporträtt i Konstakademien i Stockholm.

F. i Paris 1843, agrée 1865, ledamot 1872, v.

professor 1874, professor 1880, direktör 1881—1887 och 1893—1899 vid Konstakademien, kammarherre 1879 och filosofie hedersdoktor 1900, samt preses över K. Akademien för de fria konsterna 1901—1902. Greve von Rosen har över ett halvt sekel varit en av Sveriges störste porträtt- och historie-målare.

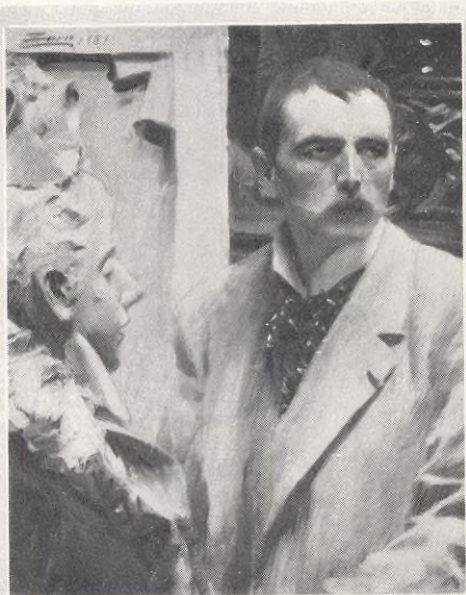
Anders Zorn, självporträtt signerat: "*Zorn 1889*". Ett annat självporträtt tillhör Nationalmuseum. Född i Mora 1860; elev vid Tekniska skolan och Konstakademien 1875—1881. Den franske konstkännaren, professor Marcel de Reymond yttrar om porträttet: — "Det var i Florens, där hans vid 29 års ålder målade självporträtt hänger bland alla de andra världsberömda mästarnas självkonterfej. Jag räknar hans såsom det bästa i hela samlingen, vilket rent ut sagt betyder det samma som det bästa i världen". — Väl mycket sagt av en kritiker, då Rafael, Tizian och Rembrandt finnas där.

Richard Bergh, självporträtt sig-

GREVE GEORG VON ROSEN.
Självporträtt 1877.

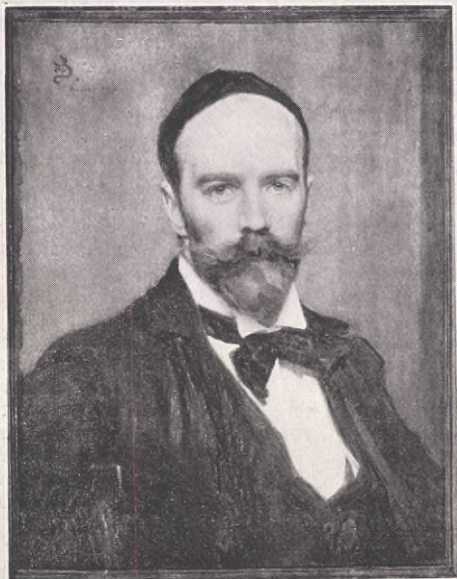
nerat: "*R. B. Firenze 1898*". F. i Stockholm 1858, elev vid Konstakademien 1877—1881. Överintendent och chef för Nationalmuseum 1915. Fil. hedersdoktor. † 1919. Hans bästa porträtt!

Carl Larsson, självporträtt signerat: "*C. L. 1900*". Även ett självporträtt i Göteborgs museum. F. i Stockholm 1853, elev vid Konstakademien 1869—1876, föreståndare för Göteborgs Musei tecknings- och målarskola 1886—1891. Detta humoristiska porträtt är typiskt för konstnären, såsom "hemmets målare" oöverträffad. † 1919.

Efter fotografi.

ANDERS ZORN.
Självporträtt 1889.

UFFIZIGALLERIET: RICHARD BERGH. *Självporträtt 1898.*

MOLN. *Forts. fr. sid. 214.*

församlingar, modlöst böjt. Och han blev med ens så upptagen av vad han såg, att han ej märkte, hur hon liksom i en français växlades in i en ny tur genom ett par damer, som hälsande passerade förbi.

Hon fortsatte att långsamt retirera. Nya gäster anlände alltjämt. Ett sonort sorl fyllde salongen. På det låga divanbordets mahognyskiva, blankpolerad, skinande som en mogen kastanjekärna, stod ett mörkt läderfodral, omslutande Marsals underbara violin.

I det ögonblick den bars fram till konstnären gled hon så tyst, så omärkligt hon kunde genom ett dörrdraperi ut i ett halvmörkt kabinet. Hon fortsatte ut i salen, där det stora bordet redan stod dukat. Hon läste på korten, som lågo lagda över glasen, och såg att hon fått sin plats till vänster om Louis Marsal. Några sekunder betraktade hon den fästliga anblicken. Så visionärt stolarna fyllde med sorglösa, skrattande och pratande människor, såg de grova visarna på den väldiga snidade svarta väggklockan markera försvinnandet av en dag som algrig mer kom igen.

En känsla av vemod, av främlingskap och ensamhet sammansnörde hennes hjärta. Här var icke hennes plats — icke nu, icke i detta ögonblick, medan han, som hon älskade och värderade mest på jorden satt därhemma, övergiven, placerad i andra hand och sorgsen.

Osedd, med en djup suck av befrielse kom hon ut i tamburen, vars dörr hon slöt i samma sekund en dånande applåd ljöd inifrån salongen.

Ute hade det frostat på och ett tunnt snölager betäckte gatorna. Hon skyndade in i bilen, satte sig tillrätta och slöt ögonen. Några tårar prässades fram under de mörka ögonfransarna, ljuva, välgörande som från ett sommarens solrägnmoln, tätt invid solens kant.

Nu var det hon som stod i hallen, glad över att vara hemma, i leende otålighet att få överraska honom som väntade därinne. Men plötsligt häjdade hon sig i sitt sysslande och stirrade mot hängaren. Hans rock och hatt voro borta! Genom de uppslagna dörrarna gapade mörkret. Hon tände upp överallt och gick direkt in i hans rum. En halvrukt cigarr och en sammanviken tidning var allt som skvallrade om att han nyss suttit därinne.

Hon stod ensam i det övergivna rummet — så ensam som hon aldrig tyckte sig ha varit någon gång förut i sitt liv. Hur märkvärdigt att han gått ut vid denna tid och i detta väder! Hon visste, att han icke tyckte om promenader om kvällarna. Att han förklarar att mörkret tryckte honom och totalt förtog det behag, som vilade över en vandring i dagsljusets fulla belysning.

Hon greps av oro där hon stod med händerna stödda mot fönsterposten och genom sin egen spegelbild i det upplysta fönstret blickade ned mot det dunkla av en gles, med mörkare gångar genomkorsad snömatta betäckta torget. Var ute i denna frostiga, nattliga stillhet fanns han? Gick han därute gata upp och ned för att få sin ensamma kväll att gå.

Hon försjönk i tankar som förde henne långt — långt. Hon visste ej var eller när i denna ström av erinringar hon hörde tamburlåsens avlägsna knäppning — det dämpade ljudet av hans annalkande steg. Hon stod orörlig kvar med hårt klappande hjärta, förvåntansfull som om hon varit sjuutton år.

— Står du här? Är du redan hemma?

Det låg glädje och överraskning och undran i hans stämma. Hon vände sig om och de läste blixtnabbt i varandras ansikten. Läste allt utan ord. Hon fattade hans arm och drog honom intill sig fram till fönstret i det hon sade:

— Jag längtade hem. Ser du hur jullik staden ser ut härifrån i kväll. Du har ju varit ute?

— Ja, det blev så ensamt.

Det blev tyst några ögonblick. Så sade han apropå: — Och du hörde Marsal?

Frågan banade liksom en ljusväg till hans inre. Hon svarade utan att se på honom och i likgiltig ton:

— Nej, jag gick innan han började spela.

En hand, ännu frusen efter kolden därute omslöt sakta hennes. Det blev ånyo tyst. Och tätt samman slutna, ett i känsla och tanke, sågo de midvinternattens sammetsdjupa mörker tättna över jorden.

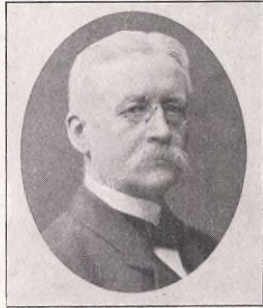

UFFIZIGALLERIET: CARL LARSSON. *Självporträtt 1900.*

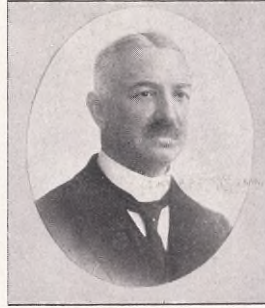
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

G. M. RAMEL.
Från Kammarh. Godsägare.
Åsum. — 70 år 5 jan.

G. F. VON ROSEN.
Greve Fullm. i Jernkon'oret.
Stockholm — 65 år 5 jan.*

E. M. RIBBING.
Godsägare — Nynäs.
50 år 6 jan.*

H. C. CARLHEIM-GYLLEN-
SKÖLD. — Förvaltare.
Hamra. — 50 år 2 jan.*

N. J. ANDERSSON.
Verkmästare. Komm.-fullm.
Hallstahammar. — 70 år 28 dec.

A. L. APELSTAM.
Bankdirektör. — Halmstad.
65 år 6 jan.*

J. A. BRUNZELL.
Disponent — Hedemora.
60 år 24 dec.

G. W. PALMQUIST.
Disponent — Karlstad.
50 år 24 dec.*

N. G. HALLSTRÖM.
Överste — Stockholm.
65 år 21 dec.*

H. G. AMÉEN.
Överste. — Restad.
65 år 31 dec.*

C. M. ERICSSON.
Hörrättsråd — Jönköping.
60 år 4 jan.*

G. V. H. VON HALL.
Kapten. Godsägare — Skara.
50 år 1 jan.

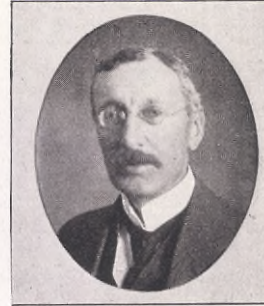
G. A. DAHLGREN.
Lasaretsläkare. — Halmstad.
60 år 6 jan.

J. P. H. LUNDBLADH.
Prakt. läkare. — Hälsingborg.
50 år 29 dec.

H. J. U. BORELIUS.
Docent — Lund.
50 år 18 dec.*

U. E. SVENSSON.
Not. Publicus. — Stockholm.
50 år 26 dec.*

* Data å nästa sida.

L. ÖDMAN †.
Rådman. — Lysekil.
r. 40. † 10 dec.*

C. R. WERSÅLL †.
F. d. Landshövding. — Västerås — F. 48. † 19 Dec.*

M. H. SANDÉN †,
Landskamrerare. — Mariestad.
F. 61. † 15 dec.*

W. NIELSEN †.
Fabrikör. — Stockholm.
F. 63. † 13 dec.

* Data här nedan.

GUSTAF (GÖSTA) VON ROSEN. Ulfjn. v. A. Livgardet 77, ljt. 80, avsk. 87. Styr.-led. i Fagersta bruks a.-b. 88—07, förvalt. där 97—07. Fullmäktig i Järnkotoret sdn 10.

ERLING RIBBING. Utex. fr. Alnarps lantbr.-inst. 97, stud. v. avelscentra f. korthorsras o. hästupplödn. v. avelsgårdar o. stuterier i Skottl. o. Tysk. samt husdjurslära o. jordbr.-lära m. m. v. tyska univ. 97—1900. Äg. o. bebod sdn sistn. år Edö säteri samt sdn 16 även Wärmsåta gård. Led. av hushålln.-sällsk. förvalt.-utsk. sdn 03, ordf. i nötprem.-nmd. sdn 07, ordf. i Örebro l. lantmäns centralfören. 19. Ordf. i Sv. lantbrukstj.-manfören. sdn 11. Ordf. i styr. f. Sv. lantm.-bank i Örebro 19.

HUGO CARLHEIM-GYLLENSKÖLD. Stud. 89; efter praktik o. skötsel av olika större gårdar o. gods förvalt. å a.-b. Separators egendom sdn 03. Ordf. i komm.-nmd o. st., komm.-fullm., fattigv.-styr. o. tax.-nmd; ordf. i hush.-gille.

ANDERS ÅPELSTAM. Genomg. hand.-inst. i Frankfurt a/m. 75; grosshandl. i Halmstad sdn 80. Styr.-led. i däv. Hall. e. bank 91—05, intr. sistn. år i styr. f. a.-b. Göteborgs banks avd.-kontor där, dess v. ordf. Styr. ordf. i Halmst.-Bolmens järnv. a.-b. o. Markaryd-Veinge järnv. a.-b. Ordf. i styr. f. Halmstad järn- o. stålmanuf. a.-b. Led. av stadsfullm. sdn 85, o. sdn 04, ed. av landstinget sdn 89, ordf. sdn 16. Led. av Riksd. A. K. 97—01; led. av F. K. 01—65.

WILHELM PALMQUIST. Egnat sig, efter avslut. skolstud., åt köpm.-banan; under 18 år anst. h. Sv. Juteväveri a.-b. i Södertälje, senaste 5 år som kontorschef; sdn 13 disp. o. styr.-led. i Karlstads spin.- o. väveri.-a.-b. På sin tid led. av stadsfullm. o. drätselkamm. i Södertälje.

NILS GUSTAF HALLSTRÖM. Ulfjn. v. Smål. gren. bat 74. ljt. v. Svea trångbat. 85. major o. chef f. Norrl. trångbat. 97—03, övljt. i an 02, major o. chef f. Första Svea trångkår 03. övljt. o. chef 06, överste i armén 07.

HENRIK AMÉEN, Afg.-ex. fr. Sjökr. sk. 73. ulfjn. v. Uppl. inf. reg. 74,

v. Svea art. reg. s å, genomg. Art. o. Ing. högsk. 78, Krigshögsk. 79. kapt. 90, v. Norrl. art. reg. 93, maj. 02, v. Pos. art. 04, övljt. 05, överste i 4 arméfördeln. res. 11. Eger del i o. bebod egend, Restad i Jönk. l. Led. av Krigsvet. akad.

CARL ERICSSON. Stud. 78, hovr.-ex. 83, v. hvd. 86, avd.-fiskal i Göta hovr. 91, ass. 09, hovr.-råd sdn 10, Stacsfullm. i Jönk. 1900—0, led. av drätselkamm. 92—97, ordf. i bevilln.-beredn. o. tax.-nmd. 05—07, led. av hand.- o. sjöf.-nmd 1900—10. Styr. ordf. i Skand. eternit a.-b. Landslingsman (ell. suppl.) 97—12. Led. av Riksd. A. K. 1900—02.

HILMA BORELIUS. Fil. kand. 95, fil. lic. 02, fil. dir. o. docent i nyare ltt.-hist. i Lund 10. Ordf. i Lunds kvinnl. stud.-fören. 1900—03. i Lunds kvinnl. röstr.-fören. 03—08.

ERIK SVENSSON. Stud. 89, hovr.-ex. 86, not. publ. i Stockholm 01.

LARS ÖDMAN †. Led. av Lysekils komm.-nmd 81—03, då han blev rådman; på sin tid Lysekils förste nämndeman, led. av helsov nmd, fattigv.-styr., hämsstyr., spritbol. styr.; led. av kyrko- o. skoloråd, nushålln.-sällsk., sparb. styr. Mångårig landstingsman.

CLAES WERSÅLL †. Ulfjn. v. Svea art.-reg. 69, major 53; fullm. i Riksgäldskont. 88—92, landshövding i Kopparbergs län 93, konsult. statsråd 94, chef f. Finansdep. 95—97; landshöv. i Västmanl. län 01—06. Kommandör m. st. k. N. O. Biografi o. helstd.-portr. årg. XV: 6.

HUGO SANDÉN †. Stud. 80, hovr.-ex. 85, e. o. not. i Göta hovr. 86, tk.-kr.-fogde i Lidk. fög. 89—95, kr.-fogde där 95, landskamrerar i Skarab. sdn 10, Stadsfullm. i Linköping 95—10, v. ordf. 05—10; led. av styr. f. Skarab. e. banks avd.-kontor 90—10, ordf. 04—10; led. av dir. f. Lidk. lasar 97—10. Led. av Riksd. A. K. 1900—02 o. 06—08. Led. av kyrkomötena 03, 08, 10 o. 15. Led. av K. komm. f. omorgan av stiftsstyr. m. m. 06. Ordf. i styr. f. Fören. Sv. landsstat.

Forts. fr. sid. 215.

stitutioner fått sin verksamhet förslagt hit. Letterna gjorde hjältemodiga ehuru resultatlösa ansträngningar att fördriva fienden, men fingo vid dennes huvudangrepp på staden den 11 nov. en verksam hjälp av en till undsättning ankommen ententeflotta. Striden nådde sin höjdpunkt på aftonen, gevärs- och kulspredelen blev allt våldsammare men ljudet av den häftiga skottväxlingen drunknade snart i skeppskanonernas öronbedövande åska, vilken försatte hela atmosfären i skakning. Befolkningen förstod att utomordentligt viktiga händelser utspelades och påföljande dag buro kyrkklockornas malmtungor med dansande stämmor bud till den lidande befolkningen att letterna, understödda av ententeflotta, i hjältemodigt strid besegrat och slutgiltigt fördrivit fienden. Den hårt prövade staden är nu på väg att återhämta sig efter den svåra hemsökelsen och att bota de sår kriget slagit.

Forts. fr. sid. 216.

köra bort från platsen, där eskorten upptog striden med attentatsmännen. En av dessa nedsköts, under det att de övriga lyckades fly. Av eskorten blev ingen allvarligt skadad, ehuru en av densamma använd bil söndersplitrades vid en granatexplosion. Attentatet står i samband med den mot engelska regeringen riktade revolutionära rörelsen på Irland. Viscount French har i egenskap av irländsk vicekonung fört ett mycket hårt regemente, varigenom han blivit föremål för irländarnas förbittrade hat.

Det har visat sig att den av attentatsmännen, som nedsköts, var ett detaljhandelsbiträde vid namn Savage. Denne antages hava tillhört en vitt utgrenad Sinn Feinsk sammansvärjning, vars medlemmar under den senaste tiden förövat en mängd våldsdåd och nu senast sökte bringa vicekonungen om livet.

Attentatet mot lord French måste i sin hänsynslösa djärvhet tagas som ett tecken på den oerhörda omfattning den revolutionära rörelsen inom landet tagit. I den mot de engelska maktägandena inleda striden hava lag och rätt upphört att existera, och de revolutionära synas beredda att tillgripa de mest ytterligtgående kampmetoder. Ett faktum är att ingen av representanterna för den engelska regeringen längre känner sig säkra till sitt liv. Å andra sidan gå myndigheterna med utomordentligt hårdhet fram mot revolutionärerna. Belägringstillstånd är sålunda för länge sedan infört och en ytterligare skärpning däri förberedes.

Sinn Feinarnes ledare Arthur Griffith har i en intervju uttalat sig mycket optimistiskt med hänsyn till sitt partis segerutsikter

och möjligheten av att få den av Sinn Feinarna tidigare i år proklamerade irländska republiken erkänd. Särskilt räknar man på det kraftiga bistånd irländarna i Amerika skola lämna frihetsrörelsen.

Till bild å sid. 212.

Kuba, som hittills i Sverige liksom i Danmark representerats endast av en honorär generalkonsul, har nu fått sin första chargé d'affaires i den svenska huvudstaden i det M. Ricardo Herrera y Guiral i denna egenskap anlänt till Stockholm. I Kristiania har Kuba däremot sedan åtta år en kubansk befullmäktigad minister liksom en norsk diplomat med motsvarande förordnande finnes i Havanna. Anledningen är den livliga norska sjöfarten på de kubanska hamnarna. År 1918 registrerades sålunda inte mindre än 980 norska fartyg, som ombesörjde sockertransporter mellan Kuba och Förenta staterna. Dessutom finnas på Kuba en icke oansenlig koloni norska plantageägare. Däremot har vår regering ansett onödigt sända särskild representant till Kuba, endast den för några månader sedan till Mexiko och Sydamerika utsända handelsattachén A. Holm har fått order att så länge det ovissa läget i Mexiko fortfar, tills vidare stanna på Kuba, detta som en följd av den kubanska regeringens beslut att sända ett diplomatiskt ombud till Sverige.

M. Herrera y Guiral beklädde senast posten som sitt lands generalkonsul i Le Havre, där han vistats två år under kriget. Hans föregående verksamhet var förlagd till Spanien.

Text till bild å sid. 213.

Överste Reinhard, vilken såsom chef för en del av de tyska riksvärnstrupperna under tiden för sparkastapporet gjorde riksregeringen utomordentligt stora tjänster genom att återställa ordningen på en mängd platser, där det lyckats revolutionärerna att tillvälla sig makten, har i dagarna av rikspresident Ebert skilts från sin befattning. Avskedandet har föranletts av de för översten komprometterande upplysningar, som framkommit under den s. k. Marloprocessen. En viss löjtnant Marloh vid Reinhardens brigaden har stått tilltalad för att han vid ett tillfälle i oträngt mål låtit, efter ståndrätt, arkebusera 29 matroser. Marloh kunde dock bevisa, att handlat i överensstämmelse med order, som givits av överste Reinhard. En bidragande orsak till överste R:s avsked torde även vara att söka i den militära hyllning Reinhard utan riksregeringens bemyndigande föranställt för Hindenburg vid dennes besök helt nyligen i Berlin.

Efter fotografier.

BERLINS HAMN börjar återtaga sitt forna utsernde med godslossning och rörelse.

Klické: Kem. A.-B. Deopt. Silfverparre, Sölm-Gbg.

Efter fotografier.

T. v.: OVERSTE REINHARD, befälhavare öfver tyska riksvärnets trupper har blifvit öfverskad och utesluter ur riksvärnet. Text å sid 232. — Mellertst.: EN 12 ÅRIG TYSK POJKE UPPFINNARE: elektriska rullskridskor med en 20 volt ackumulator medets vilka han kan färdas 10 km. i timmen. — T. h.: VICEAMIRAL HOPMANN, ledare av den tyska kommission som jämte entente-kommissionen öfvervakat utrymmandet av tyska trupper från Baltikum.

Klické: Kem. A.-B. Deopt. Silfverparre, Sölm-Gbg.

PAUL COLIN, generalsekreterare i den franska gruppen "Clarité", har nyligen hållit ett uppmärksammat föredrag i Berlin om "det unga internationallistiska Frankrike" vilket gav uttryck för önskan om försonlighet mellan de båda folken. Efter fotografi.

Den ryske bolshevikledaren Radek, hvilken sedan i våras suttit häktad i Tyskland för sin därstädes bedrivna bolshevikagitation har i dagarne frigivits. Efter frigivningen begav han sig till Dorpat för att tillsammans med bl. a. Litvinov deltaga i de mellanryska rådsregeringen och östersjöstaterna inleda fredsunderhandlingarne.

Efter fotografi.

Källa: Bengt Silfverparre.

Blif
medarbetare

i
Hvar 8 Dag!

KARL RADEK, den ryske agitatorn, nyligen fotograferad efter frigivning från häktning i Tyskland.

Efter fotografi.

Källa: Bengt Silfverparre.

DEN NYE FRANSKE GENERALGUVERNÖREN ÖVER SYRIEN, GENERAL GOUPAND, inspekterar trupperna vid sin ankomst.

INNEHÅLL. P. H. E. Brändström (biografi o. helsidesportr.). — Svenska Akademiens årshögtid. — Kubas chargé d'affaires i Sverige mr R. Herrera y Guiral. — D:r Gustaf Bolinder m. fru på ny forskningsfärd. — Exkejsarparet av Österrike-Ungern. — Drottning Victoria av Spanien. — Vicekonungen av Irland utsatt för attentat. — Sjuksköterskeinspektrisen Kerstin Nordendahl. — Krigsbilder från Riga. — Porträtt till dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri. — Moln. Novell av Signe Lagerlöw.

Återtryck av text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angivande av källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller oivillkorligt förbud.